

Nova ameriška nota Franciji-Uporniki ubili 5 Američanov

RESNA ŽELJA ZED. DRŽ., ZA ODPRAVO VOJNE. — V NOVI NOTI FRANCIJI U KLUČUJE KELLOGG TUDI DRUGE DRŽAVE. — SPORI NARODOV SE MORAJO REŠEVATI MIRNIM POTOM, NE S PRELIVANJEM KRVI.

Washington, D. C. — Vojna je velikansko gorje za človečanstvo in se mora odpraviti tako, da se bodo spori narodov reševali mirnim potom ne pa z orožjem. Glede na to je državno tajništvo v Washingtonu poslalo noto Franciji, v kateri je izrazilo željo za pogodbo med obema državama, po kateri bi med obema ne moglo priti do vojne. Francija je dala razumeti, da taka pogodba za splošno mir na svetu ne bi imela pomena, dokler niso z enakimi pogodbami zvezani vsi narodi. Državni tajnik Kellogg je te dni poslal Franciji novo noto. V tej naglašja, da je želja Zedinjenih držav po odpravi vojne resna. Zedinjene države smatrajo vojno kot največje gorje za človečanstvo in je v interesu vsega sveta, da se odpravi. Kot dokaz, da je Zed. drž. v resnici na srečo trajni mir na svetu, Kellogg naglašja v novi noti, da so Zed. drž. pripravljene skleniti ameriško-francoski pogodbi enako z Anglijo, Italijo, Nemčijo in Japonsko, s katero bi se narodi zavezali živeti drug z drugim v miru.

Kakšen bo odgovor Francije na novo noto ne vemo. Ker pa je splošno znano, da bo Francija, ki je v svetovni vojni med vsemi največ prestala, gotovo storila vse, kar ji bo mogoče, da se ne bo delalo ovir proti ideji za odpravo vojne. Znano je tudi, da je francoski zunanji minister Briand veliki pacifist, kar je že neštokrat dokazal.

Nova ameriška nota priporoča francoski vladi, naj preišče problem iz praktičnega ozira.

POTRES V CALIFORNIJI.

Silne potresne sunke so čutili v Bakersfield in okolici. — Iz Fresne tudi poročajo o potresu.

Bakersfield, Cal. — V tukajšnjem mestu in okolici, kjer so oljna polja so čutili več silnih potresnih sunkov. Ljudstva se je polastil strah, ker je sunke spremljalo bobnenje in razstrelbam podobne detonacije. Sprva so ljudje mislili, da se bliža tornado. O človeških žrtvah ali škodi poročilo ne pove.

Fresno, Cal. — V Caliente in Woodfort v Kern okraju so tudi čutili potresne sunke. O škodi ne poročajo.

McMILLAN OBSOJEN V DOSMRTO JEČO.

Los Angeles, Cal. — Dr. Charles M. McMillan, o katerem je bilo poročano, da je umoril Mrs. Amelia Appleby, premožno vdovo, je bil obsojen v dosmrtno ječo. McMillan je star 57 let. Do zadnjega je zatirjal, da je nedolžen. Mrs. Appleby je bila umorjena, meseca decembra lanskega leta.

ZOPET BOJI V NIKARAGUI

Sandinovi uporniki napadli patroljo. — Pet vojakov Zed. drž. mrtvih. — Letalci so obstreljevali uporniške čete.

Managua, Nicaragua. — V torek popoldan so Sandinovi uporniki, ki so bili skriti v bližini Darail, odprli ogenj na patroljo vojakov Zedinjenih držav. Med bojem je padlo smrtno zadetih pet ameriških vojakov, devet je bilo ranjenih, med temi eden težko.

Uporniki so streljali s strojno puško na Američane. Patrolja je štela devet in trideset mož, katerim na čelu je bil poročnik Edward O'Day, in se je vračala v Estali. Patrolja je imela seboj tudi mule, s katerimi je donášala življenske potrebščine za vojake.

Po zadnjih vesteh posnemamo, da so letalci metali bombe na upornike in nanje streljali s strojnimi ter jih preleteli. Letala so bila večkrat zadeta od strelcev upornikov, vendar so se srečno vrnili na prostor, kjer imajo začasno postajališče.

BANDITOM SOUDELEŽBA PRI ROPU DOKAZANA.

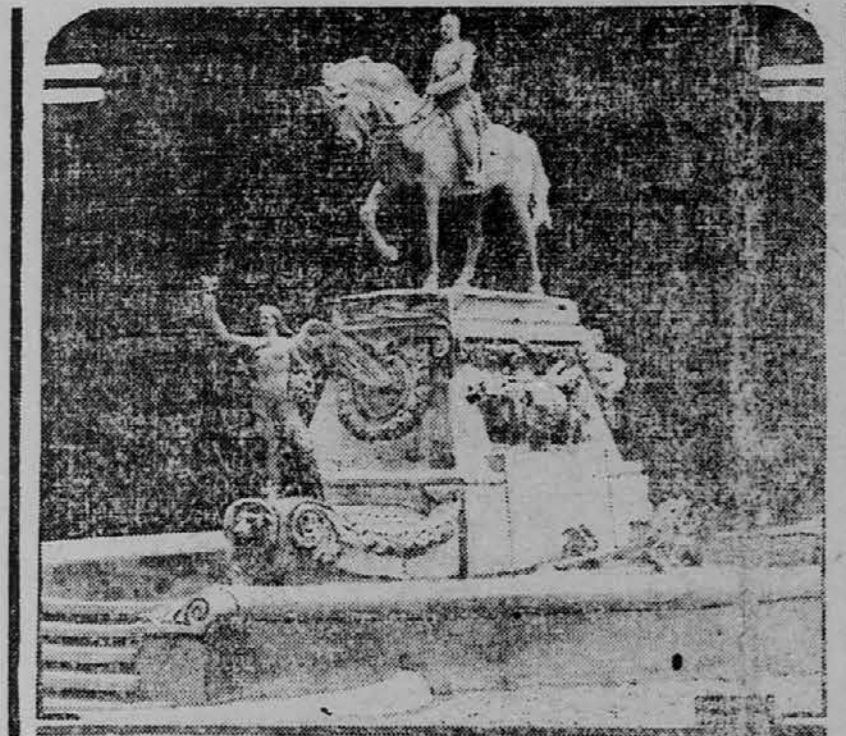
Pet banditov v zvezi z ropom na vlak spoznano krivim. — \$100,000 varščine za vsakega. — Izpoved žene bandita.

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da so v soboto roparji napadli v bližini mesta vlak in pobegnili s plenom v znesku \$133,000. Pet osumljenecv so pozneje prišli. Dokazalo se je, da so pravi. Sodnik Cliffe je določil varščino po \$100,000 na vsakega.

V torek zvečer sta stale pred veliko poroto Mrs. Cleaver in Mrs. Donovan, katerih moža sta glavna krivca. Mrs. Donovan je že popreje enkrat izpovedala, da je njen mož eden izmed najhujših roparjev. Mrs. Cleaver je izpovedala, da so okrog 20. februarja v njenem stanovanju napravili možje, šest po številu, načrt za napad na vlak. Njen soprog jim je rekel, naj ne streljajo pri napadu, če se bo le dalo drugače opraviti. Če ne, pa je bolje spustiti se v boj, ker ni veliko razlike, biti ubit od krogle ali pa prijet in izročen sodišču. Nadalje je rekla, da ko so se možje razgovarjali, je ležalo več revolverjev in pušk na mizi. V petek, to je dan pred ropom, so se zopet isti možje skupaj sestali v njenem stanovanju.

Washington, D. C. — Letalo, v katerem so trije vojaški letalci in ga pogrešajo od ponedeljka, niso našli. Osemnajst letal, ga je iskalo, niso pa imeli uspeha.

MONUMENT ŠPANSKEMU DIKTATORJU.

Slika nam predstavlja model monumenta, ki ga nameravajo postaviti v Madridu v čast generala Primo de Rivero, španskega diktatorja. Načrt za spomenik je izdelal Mariano Benlliure.

PREMOGARSKE VESTI.

Dva unijska premogarja ustreljena iz zasede. — Sedem stavkujočih premogarjev aretirali. — Apel za pomoč po stavki prizadetim.

Wilkesbarre, Pa. — V torek sta bila iz zasede ustreljena Alex Campbell iz Pittston, vodja United Mine Workers oddelka št. 6 pri Pennsylvania Coal kompaniji in Peter Reilly, blagajničar. Napadena sta bila v Pittstonu od dveh moških in ustreljena. V šestih tednih so padle torej že štiri žrtve iz vrst unijskih premogarjev. Kdo so morilci ni znano, bo tudi težko ugotoviti, zato ker so žrtve unijski možje, če bi se pa kakšnemu skebu skrivil le en las, bi se pa takoj vršila obširna preiskava.

Steubenville, O. — V ponedeljek so kompanijski policisti navallili na skupino stavkujočih premogarjev v bližini Dorothy premogovnika, petnajst mož je bilo ranjenih, sedem premogarjev so aretirali in jih odvedli v Columbus. Tudi pri Yoghiogheny in Ohio Coal kompaniji velja sodna prepoved, da se stavkujoči premogari ne smejo približati prostorom, ki so last kompanije.

Washington, D. C. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije apelira na članstvo, naj pomaga prizadetim premogarjem z obleko, življenskimi potrebščinami in denarjem.

VISOKA STAROST.

Havana, Cuba. — Tukaj je preminula Senora Manuela Sepint Vergara, v starosti 135 let. Šele pred par leti se je umaknila v pokoj, drugače je pa še vedno bila aktivna v svoji tovarni za sladkor, katero je ona pred več leti ustanovila.

Miami, Okla. — Tukaj je naglo umrl na stolu v brivnici, ko ga je strigel brivec, 90 letni Indijanec, John Beaver, ki je zapustil veliko premoženje. Beaver je bil lastnik sveta, kjer je cinkova in svinčena ruda.

ŠKODA PO EKSPLOZIJI.

Eksplozija bombe v Elizabeth povzročila \$75,000 škode. — Spreddnji deli poslopj razdejani. — O storilcih nobenega sledu.

Pittsburgh, Pa. — V torek je eksplodirala dinamična bomba v sekciji Elizabeth, ki je pri več poslopih razdejala sprednje dele in kakor pravi poročilo, povzročila do \$75,000 škode. Ena oseba je zadobila poškodbe. Med prizadetimi poslopi je tudi hiša, kjer se zbirajo črnci, ki so člani "Elks" lože, imenovana Maple View lodge. Ti delajo v Warde premogovniku, kjer je "open shop."

Ni treba posebej poudarjati, da oblasti obdolžujejo organizirane premogare kot storilce, čeprav nimajo zato nobenega dokazila. Pravijo, da so to storili zato, da bi prestrašili s kebe.

OBSODBA KRŠITELJA PROH. POSTAVE.

Šest mesecev ječe je dobil, ko so v njegovem stanovanju našli pint žganja. — Prohibicijski agent tožen.

Towada, Pa. — Poročano je že bilo, da je Glenn W. Atwood, pri katerem so našli v stanovanju osminko galona žganja in je čakal na razpravo pod varščino \$1000, nakar je pobegnil in pod napakami imenom šel prostovoljno k vojakom, bil pripeljan iz Hawaii v domači kraj. Vršila se je zdaj proti njemu razprava in je bil radi tega "hudodelstva" obsojen na šest mesecev ječe.

Atwood je izpovedal, da niti vedel ni, da se nahaja v njegovem stanovanju žganje. Zagovor mu ni prav nič pomagal, pijačo so našli v stanovanju in to je bilo dovolj. Ker je bil aretiran, je prišel tudi ob delo in ni mogel drugega dela dobiti, zato pa je šel prostovoljno k vojakom in ni čakal na razpravo. Detektivi so ga iskali in našli v Hawaii v vojaški službi, odkoder so ga pritirali domov.

KRIŽEM SVETA.

Vincennes, Ind. — Thomas Adams, novinar in prominentna osebnost v preiskavi znanega političnega grafta v Indiani leta 1926-27, se je prijavil kot kandidat za guvernerja.

Menomonie, Wis. — Clarence Kelly in Jack Burney, chikaška bandita, ki sta bila tukaj prijeta, ko sta oropala neko banko, sta bila obsojena vsak na petnajst let ječe.

Quebec. — V Gros Pin, mala vasica v tukajšnji bližini, je v hiši Mrs. Raul Garneau izbruhnil ogenj in poslopje ugnil. V ognju je našla tudi smrt mati s štirimi otročki. Petnajstletna hči Blanche, se je rešila in pomagala rešiti še pet otrok, ki so zdaj sirote brez staršev.

Rochester, Ind. — Vlak je zadel v bus, v katerem je bilo polno šolskih otrok. 11 otrok je bilo ranjenih, nekateri težko. Nesreča se je zgodila na križišču devet milj zapadno od tukaj.

Manheim, Ill. — Mrs. Sarah Wiggs, bivša poštna upraviteljica na tukajšnji pošti, je pomeverila \$7,000, zakar je bila obsojena na desetletno ječo.

Toronto, Ont. — Predlog za prodajo piva na kozarce v Ontariji ni bil sprejet v zakonodajni zbornici. Tudi mokri so glasovali proti.

REVŠČINA V MESTU.

Chicago, Ill. — Te dni je bil obstreljen petnajstletni James Capasso. Našli so ga pred hišo na 912 Canal cesti. Prepeljali so ga v Bredwell bolnišnico, kjer je izpovedal, da ne ve od kje je priletela krogla, ki ga je ranila. Deček bo okrevljal. Policisti so šli potem na dom dečka in obvestili očeta, kaj je s sinom. Doma so našli policisti grozno revščino. James je najstarejši, je pa še pet manjših otrok v družini. Vsi so pomanjkljivo oblečeni in na blehlih obrazih se jim pozna, da stradajo. Pa kaj bi tudi ne, ko oče, Frank Capasso, zasluži kot navaden delavec le \$3.25 dnevno. Dela le po štiri dni na teden. Oče je izpovedal, da je rekel Jamesu, da se boji, da bo postal postapač, ker ne gre delati. James pa dela ni mogel dobiti. Policisti so preiskali stanovanje in v kleti našli revolver. Ugotovili so, da si je James nameraval v kleti končati življenje in ranjen odšel na cesto, kjer so ga našli.

Cleveland, Ohio. — Otto Raymond Smith iz Akron, je bil izpuščen iz ječe, kjer je prebil osemnajst dni, radi kršenja proh. postav. Prohibicijski agent Frank G. Rice je brez waranta preiskal Smithovo stanovanje, kar pa je protipostavno. Zdaj toži Smith Riceja radi tega prestopka. U. S. Commissioner Martin J. Monahan je rekel, ker niso imeli dokazila, da je Smith žganje prodajal, niso imeli agenti pravice do preiskave in zaplenitve pijače. Na podlagi tega je bil Smith izpuščen iz zapora.

Iz Jugoslavije.

LJUBA JOVANOVIČ, MARKANTNA OSEBNOST SRESKE ZNANOSTI IN POLITIKE, UMRL. — STAR JE BIL 63 LET. — STRAŠNA SMRT VAŠKE LEPOTECE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Iz življenja Ljube Jovanoviča.

V petek, 10. februarja je umrl narodni poslanec in bivši minister vsenčliski prof. Ljuba Jovanovič.

Lj. Jovanovič je bil rojen dne 24. februarja 1865. leta v Kotorju, kjer je dovišil gimnazijo. Vsled vstaje v Krištoji se je preselil najprej v Črno goru, nato pa v Beograd, kjer je leta 1887 dovišil modroslovno fakulteto. Kot dijak se je prostovoljno udeležil tudi srbsko-bolgarske vojne in bil pri Slivnici ranjen. L. 1903 je bil imenovan za profesorja na beograjski univerzi. Zgodaj se je pričel J. udeleževati tudi na političnem polju. L. 1905 je bil prvi izvoljen za poslanca in kmalu nato tudi predsednika skupščine. L. 1909 je postal minister in bil nato član mnogih vlad. Med vojno je bil notranji minister in moral v tej lastnosti prevzeti nase najtežje žrtve. Po vojni je kandidiral v Dalmaciji in bil vedno izvoljen. L. 1922 je bil zopet prostvetni minister, nato minister za vere in nato skupščinski predsednik. Vsled nasprotja s Pašićem je bil izključen iz radikalne stranke, nakar je ustanovil svoj klub. Pri zadnjih volitvah je bil znova izvoljen in bil zopet sprejet v radikalni klub. Vsled boleznih pa ni mogel več udeleževati se v političnem življenju. Ko je bilo njegovo delo najbolj potrebno, njegovo sodelovanje najbolj zaželeno, je bolezen to onemogočila.

Toda že prejšnja njegova dela so krepko izklesala njegovo ime v jugoslovansko zgodovino in v njej bo njegov spomin vedno častno ohranjen.

Živa baklja.

V vasi Glogovcu kraj Šabca se je te dni prigodila strašna nesreča. Živa je zgorela vaška lepota Anka, ki jo je pred 17. leti vzel za svojo premožni posestnik Ivan Vesić. Anka se je razvila v krasno dekle in je bila tudi pridna pri vsakem delu, posebno pri gospodinjstvu.

Nedavnega dopoldne je Anka bila sama doma. Pospravljala je hišo in obenem kuhala kosilo. Ker je oženj pojeval, se je Anka sklonila pred peč in začela na žerjavico nalagati treske. Nenadoma so vzplapolali plameni in užgali bujne Anke lase, takoj nato pa tudi obleko. Anka je vsa v plamenih pohitela na dvorišče in začela vpiti na pomoč. Prihiti so sosede, ki pa so bili ob strašnem prizoru tako zaprepačeni, da niso vedeli, kaj početi. Končno so se nekateri lotili pomoči, a namesto da bi nesrečno devojko zavili v plati, so jo začeli oblivati z vodo. Medtem je oženj že opravil strašno igro s svojo žrtvijo. Od krasne devojke je ostalo samo grozotno ožgano telo, iz katerega so štrlele opaljene kosti.

Smrtna nesreča v Kamniku.

Dne 6. febr. so na postajnem skladišču pričeli nakladati za lesnega trgovca g. Keršmanca trame, takozvane devetake. Ker so ti trami izredno težki, jih nosita dva pri nakladanju vedno tako, da nosi eden na levi, drugi na desni rami in mora on, ki je s prosto ramo ob vagonu, vreči tram čez glavo na voz. Tako je nakladal tudi še ne 20 letni Dolinšek, podomače Taškarjev iz Perovega pri Kamniku. Ko je hotel vreči tram čez glavo, mu je na zmurlem pridu spodrsnilo, da je padel vzrak na glavo, težki, surovi devetak pa mu je pri tem z vsilo priletel na prsa in mu zmečkal obisti in polomil prsni koš. Težko ranjenega, ki se je vsled padea poškodoval tudi na glavi in izgubil silo mnogo krvi, so brž prepeljali k okrožnemu zdravniku dr. Dereaniču, ki mu je nujno potreboval tudi zdravila. Po vojni je kandidiral v Dalmaciji in bil vedno izvoljen. L. 1922 je bil zopet prostvetni minister, nato minister za vere in nato skupščinski predsednik. Vsled nasprotja s Pašićem je bil izključen iz radikalne stranke, nakar je ustanovil svoj klub. Pri zadnjih volitvah je bil znova izvoljen in bil zopet sprejet v radikalni klub. Vsled boleznih pa ni mogel več udeleževati se v političnem življenju. Ko je bilo njegovo delo najbolj potrebno, njegovo sodelovanje najbolj zaželeno, je bolezen to onemogočila.

Nesreča delavca v Zagrebu.

Šofer Ivan Kunstek je vozil po zagrebških ulicah s tovornim avtom, na katerem sta bila dva delavca. Med divjo vožnjo in eden delavcev, Gjurjo Malič, padel z avtomobila, ki mu je šel s kolesi preko glave in trupla. Težko poškodovanega delavca so prepeljali v bolnico.

Umrla

je g. Ana Lončarič, posestnica na Grabah pri Središču, mati št. jedrstekega župnika, v 75. letu starosti.

Zlata poroka.

Zlato poroko sta obhajala te dni Matija in Terezija Verbajšak v Glavi pri Ljutomeru. Oba jubilanta sta še čvrsta in zdrava.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00

100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejememo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list

v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
sedeljkov in dnevoov po praznikih.Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

OPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo naj manj dan pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu
je četrtka dopolnilna.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
listu ne vrača

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Poljska in Litva.

Z večjimi in manjšimi presledki se vrstijo v listih poročila o pripravah za pogajanja med Poljsko in Litvo. Ta poročila pa so prav svoje vrste; danes javljajo, da je ena od držav pristala na pogajanja, da pa želi od druge ugodnega odgovora na svojo poprej stavljeno zahtevo, jutri se poročila isto od druge. Vesti se malodane ponavljajo z isto vsebino, samo da je kamenček spodtike vsak pet za spoznanje drugemu; ten poročil pa je tak, da se ni mogoče izogniti, da se ne ozira.—Rokopisov listu ne vrača

Malokje je med državami-sosedi situacija tako delikatna kot med Poljsko in Litvo; primerjati bi se dal morda samo še slučaj odnošajev med sovjetsko Rusijo in Rumunijo. Poljska in Litva sta v Zenevi v septembru izdali skupno slovesno enunciacijo, v kateri sta prav za prav sklenili mir; Litva je izjavila, da se ne smatra več v vojnem stanju s Poljsko, in Poljska je izjavila slovesno, da priznava popolno neodvisnost in nedotakljivost Litve. Svet je takrat to pomirjenje glosiral z velikim zadovoljenjem; kakor da se je na prizadevanje Društva narodov preprečil izbruh nove vojne na litovsko-poljski meji.

Dojanjca sta obe državi sicer res formalno sklenili mir, ali preko tega se ni storilo ničesar pozitivnega. Kovno in Varšava sta sicer napovedala pogajanja za odstranitev spornih točk in v zvezi s tem posredovanje Društva narodov. Toda hkrati je Litva hitela zagovarjati, da se s tem svojim pravilom do Vilna niti najmanj ne odreka.

Ali še več. Zdi se, da se v Litvi boje, stopiti s Poljsko v normalne odnose, ker si mislijo, da bi s tem pokazali, kakor da so se dejansko, čeprav ne formalno, sprijaznili z izgubo Vilna. Treba bi bilo urediti zadevo medsebojne kontakta, železniški in osebni promet, trgovinske zadeve, konzularno zastopstvo itd. itd.; v ta namen naj bi se zdaj pričela pogajanja med zastopniki obeh republik. Toda Litva priklaga vsakovrstne izgovore, postavlja zahteve sekundarne važnosti, kakor da hoče s tem zavleči pogajanja. Vedno znova se kaže, kako krčevito se brani videza, da jej je mogoče stopiti v redne stike s Poljsko, dokler ji ta ne "vrne" Vilne. In kolikor bolj se kaže Poljska nepopustljiva v zadevi Vilna, toliko trdovratneje se vrača Kovno na svoj ceterum censeo... ampak vedno z enakim neuspehom.

Fatalno je za Litvo, da njena zahteva ni našla pravega odmeva v vnanjem svetu. Edino sovjetska Rusija se je oficijelno postavila na litovsko stališče glede Vilna; toda tudi ta izjava je le teoretičnega pomena, zdaj pa še manj, odkar je v Litvi državno krmilo prešlo v roke fašizma, ki je sovjetom prijazne levčarske elemente nasilnim potom postisnil v stran in opustil izvedbo že sklenjene prijateljske pogodbe z Moskvjo. Ostale baltičske države smatrajo vilenski spor za privatno zadevo sprtnih držav in se pazno čuvajo zapletiti se direktno v afero. Od zapada Litva ne more pričakovati pomoči, ker nikomur ne sodi v račun načeti zaradi Vilna znova komplicirane procese razmejitev, vrh tega pa gre za ozemlje nekdanje Rusije, ne pa morda katere od preneganih centralnih držav.

Edinole stališče Nemčije ni povsem jasno. Pred nedavnim je bil v Berlinu sam Woldemaras, ministrski predsednik litavske vlade in je imel dolge razgovore s Stresemannom. — Poljska javnost je ta politični poset spremljala z veliko nezanimostjo in čititi je bilo očitke na račun Nemčije, češ da podpihuje Litvo in jo krepi za odpor proti Poljski. Resnica je, da bi sodilo Nemčiji dobro v račun, ako se Poljska čim bolj kompromitira, odnosno ako se ji oteži mednarodna situacija, vendar ni videti, da bi se mogla v sedanjem sporu Litva okoristiti z nemško pomočjo. V Berlinu so posebej zavračali politične obdolžitve, trdeč, da si tudi tamkaj želijo poljsko-litovskega

sporazuma.

Sedaj se napoveduje, da je Woldemaras po povratku iz Berlina celo bolj dostopen za razloge, ki govore za pogajanja in sporazum s Poljsko. Morda stvar zares dozori za pogajanja sama. Ali — do resničnega uspeha je še daleč; dosežanji izkušnje, osobito usoda pogajanj, ki so se vršila pred dobrimi dvema leti v Kjopenhavnu, silijo, da ostanemo glede njihovega rezultata skrajno skeptični.

NESREČA.

Joliet, Ill.

Dne 21. febr. je zadela strašno nesreča družino Jožefa in Mary Zamejca na Woodworth Ave. On je namreč trgovec z grocerijo in mesnico. Dveletni sinček je vtaknil roko v stroj, ki je za meso mlet. Roko mu je zmečkalo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu roko za pestjo odrezali. To je pravnik Marko Blutha. Stari oče in mama so pa na farmi v Hesperia, Mich. Vsem je ta nesreča prizadela veliko žalost.

Dne 16. febr. pa se je zgledala gospa Šterkija pri družini Frank Hočvar na 1120 Broadway St. in jim pustila za spomin zlati sinček. Castitana dobi družini!

Poročevalec.

ZAHVALA.

Bulger, Pa.

Sporočiti želim pomožnemu odboru za stavarjuče premo-garje iz fare sv. Štefana v Chicago, da pošiljatev treh zabojev obleke poslano na ime John Pintar v Burgettstown, Pa., smo v redu prejeli in isto razdelili kot naročeno od pomožnega odbora iz Chicago. Obdarovanih je bilo deset družin, vse slovenske.

V imenu vseh obdarovanih se pomožnemu odboru najpri-srčneje zahvaljujem za požrtvovalnost in trud, tako tudi vsem faranom sv. Štefana in drugim, ki so za to pošiljatev prispevali za nas slovenske premo-garje v tem okrožju. Bog vas živi vse skupaj!

Hvala tudi Mr. F. Buroven, ki je nam isto pripeljal s po-staje, ravno tako tudi hvala Mr. John Pintarju, ki nam je dal prostor na razpolago za razdelitev obleke.

Premogarski položaj v tej okolici je nespremenjen. Pred par dnevi so to okolico obiskali senatorji iz Washingtona. — Kake vtise so dobili, mi ni znano. V bližnji bodočnosti vsaj upamo, da se bo na eno stran obrnilo.

Štefan Jenko.

TO IN ONO IZ BRIDGEPORTA IN OKOLICE.

Bridgeport, O.

Dobrih novic ni tukaj. Ker smo skoraj vsi brez dela vsled stavke. Tovarne pa tukaj tudi bolj slabo delajo. Tako, da ni mogoče nikjer obiti dela. Zato se pa precej fantov seli od tukaj drugam za delom.

Omeniti moram, kako so se nam članom KSKJ. razveselila naša srca, ko smo zvedeli, da so glavni uradniki na polletnem zborovanju sklenili, da se nam stavarjem podari tisoč

dolarjev za asesment. Ker je bilo že dosti takih, ki niso mogli plačevati asesmenta. Posebno največja zahvala gre pa gl. predsedniku, ki je daroval za nas stavarje sto dolarjev. Ta mož ve, kaj je delavec. Vem, da to naše nasprotnike bode v oči, ker večkrat kričijo, da katoličan ne da nič za delavca in da, ko bi ne bilo, katoličanov na svetu, da bi bilo veliko boljše. Bog dal nam še veliko takih zavednih mož kot je naš gl. predsednik Mr. A. Grdina.

So pa tudi vesele novice med slabimi. Dne 12. januarja smo imeli v naši okolici, kakor že poročano, slovesni veliki dan, ko je naša sosedna župnija sv. Jožefa na Wolfforst slavila svoj dan blagoslovljenja nove cerkve in župnišča. Udeležba je bila velika, čeravno je bilo slabo vreme. Res nekaj lepega za župnijo, ki ima tako lepo cerkev. Tudi tu je dokaz, kako vedno napredujemo katoličani.

Tudi gospa Šterkija se precej pogosto oglašja tukaj na Boydsville. Menda je že vse opravila v Jolietu, pa jo je menda Tone s hriba sem poslal. Oglašila se je je dni pri družini Simončič in jim pustila čvrstno sinčka, ravno tako pri družini Ibaž tudi sinčka. Tako, da se na Boydsville res postavimo s fanti, ker jih je bilo v kratkem kar pet. Naj zadostuje za enkrat, prihodnjič kaj več. K sklepu pozdravim vse naročnike, tebi list pa želim v tej kampanji mnogo novih naročnikov!

Joe Fabjan.

VSI SMO POKLICANI, DA DELAMO IN AGITIRAMO ZA "AM. SLOVENCA".

Redore, Minn.

Vsak začne dopis z delavskimi razmerami. Jaz jih ne bom opisoval. Slabi časi so in brezdelje kakor povsod. Vsaka naselbina se nad tem pritožuje, da ni dela ne zaslužka. Mo-goče bo na spomlad kaj boljše. Mesec februar je za nami. Se en mesec imamo čas, da agitiramo in nabiramo nove naročnike za naš hvalovredni list Amer. Slovenec. Dragi zastopniki (ce), prijatelji (ce), naročniki (ce), vsi na delo! Pridobimo v tej kampanji vsaj dva tisoč novih naročnikov. V tej kampanji kakor vidite, nobeden zastoj ne dela. Kolikor več novih naročnikov kdo pridobi, toliko več zasluži. Le malo navdušenja in dobre volje je potreba, pa se doseže vse. — Mnogi mislijo, da je samo zastopnikov dolžnost, da delajo in agitirajo. Toda ta misel je napačna. V tej kampanji smo poklicani vsi. Kdor hoče in mo-

re naj se skaže, da je pripravljen tudi nekaj storiti za katoliški časopisje.

"Amer. Slovenec" je sedaj najboljši list v Ameriki. — Tu najdete vse slovenske novice iz naselbin, tako da se vsi seznanimo in pogovorimo med seboj. Prinaša lepe zanimive povesti in za vsako nedeljo pridigo. Kdor ne more iz kakega vzroka v cerkev, ali ne razume v tujem jeziku božje besede, vzame v roke Amer. Slovenca in naj preiščuje besede, ki jih prinaša vsak teden "Tvoj nedeljski tovariš". Amer. Slovenec je za naš narod vse. Zato smo pa dolžni, da agitiramo zanj. Pokažimo, da nismo katoličani samo z besedami, marveč tudi v dejanju.

Katoliški časopis je najboljši misijonar. On hodi od naselbine do naselbine, od hiše do hiše in išče izgubljene, ki so zavedeni po napačnih naukih na kriva pota.

Najlepši pozdrav vsem naročnikom in naročnicam in tekmeccem pa želim obilo uspeha. Korajzja velja le naprej!

Angela Mlakar, zastopnica.

KAKO SEM POTOVAL IN AGITIRAL PO DIVNEM ZAPADU.

S pota.

V Leadvillu sem, najvišjem mestu na svetu. Čist, ostre planinski zrak veje tu gori. Bila je že zima, zato se je ostri gorski zrak še bolj čutil kakor navadno. Človek, ki ni navajen tega visokega zraka, takoj začuti spremembo. Najprvo sem jo mahnil k Mr. Zaitzu, kateri ima velikanski "Department Store" z vsem različnim blagom. Mr. Zaitz je veljak slovenskega zapada. Lastuje tudi zlato majno in je že 41 let stalno v Leadvillu in se svojo priljubljenostjo in umno gospodarsko spretnostjo je dosegel napredek, kakorsnega najbrže nihče drugi izmed Slovencev v tej novi domovini. Dasi bogat in drugače v vseh ozirih velik mož, ta vrli slovenski mož ni kdar na Slovence ne pozabi. On je dolgoleten naš naročnik in prijatelj Amer. Slovenca.

Vsestransko pomaga tudi slovenski sv. Jožefa. Ko je pred par leti pogorela tamošnja cerkev, je Mr. Zaitz bil, ki je največ pomagal. Cerkev je danes na novo pozidana. Skoro sem se čutil, ko sem zvedel, da komaj nekaj nad 60 družin cerkev podpira.

V Leadville na slov. župniji sv. Jožefa pastiruje občeznani slovenski pisatelj preč. g. Jurij M. Trunk. Ko sem ga obiskal in se tudi pri njem nastanil, sem občudoval tega blagega slovenskega duhovnika. — Ravno je slikal v cerkvi Krizžev pot. Preč. gospod ni samo izborni pisatelj, marveč tudi izborni slikar — pravi umetnik. — Poleg teh vrlin ima pa še mnoge druge in ena je, da je izvrsten lovec. Človeka na svetu pač vse doleti. Kar naenkrat smo se zmenili, da gremo na lov: preč. g. Trunk, moja malenkost, rojak Mr. Jamnik, ki je v službi kot mestni policist, in naš tukajšni lokalni zastopnik Mr. Zeleznikar. Mene je opravil Mr. Jamnik v lovsko

banduro in mi dal puško v roke. O, da me vidite g. urednik, kako sem izgledal! Sli smo karke tri milje proti prog. Mene so postavili na železniško progo in mi zabičali, da če pride kak vlak, da ne smem streljati. Father Trunk se je usedel in začel premišljevat. Mr. Jamnik pa je odšel s psi v grmovje. Začne generalno ofenzivo proti zajcem. Kar naenkrat zagledam zajca, ki je švignil iz grmovja. Bil je bel kakor sneg. Mislim sem, da se je tako pobelil od strahu, ker je mene zagledal. Pomerim — bum! bum! — spustim oba strela. In zajček je obstal. Menil sem, da sem ga z obema streloma dočela razmesaril. Ponosno korakam proti zajcu, meneč, da primem svojo žrtev in se proslavim, kak lovec da sem, pa ko sem blizu njega prišel, zajec poskoči in odnese pete v grmovje. Glej ga spaka, kam sem pa oba strela spustil? Skoro me je bilo sram. Pogledal sem na puško, če ni kake posebne vrste, morda take, ki krivo nese, s katerimi se strelja okrog hriba. Pa puška je bila ravna. Sklenil sem, da prihodnji zajec, ki ga zagledam, mora pasti z enim samim strelom. In res, kmalu mi je nalašč prignol proti meni enega zajca Father Trunk. Cakajte, zdaj se pa ne bote smejali več! Pomerim in zajec je padel zadet. Tako sem rešil svojo čast med loveci v coloradskih gorah. Potem sem pa dobil veselje, kajti nastrelili — moram reči "smo" jih nastrelili, — da sem jih komaj nesel domov. Bila pa je pritisnila zima, da tako ostre zime nisem še čutil, kar sem v Ameriki. Pa saj ni čudno — na taki visocini.

Ko sem se nahajal v Leadville je bela žena smrt pretegnala nit življenja uglednemu rojaku, o katerem se je že poročalo, F. Stjerniku. Imel je krasen pogreb. Udeležil sem se masše zadušnice za pokojnika. Lepo je bilo videti družaven sprevod z zastavami na pokopališču. N. v. m. p.

Agitacija za list je bila srednje dobra. Na Leadville namreč že dolgo časa niso nič kaj povoljne delavske razmere. Zaslužki se le komaj za sproti. Tem potom najpri-srčneje zahvaljujem vse, zlasti preč. g. župnika Father Trunka, za krasna priporočila, in stanovanje in postrežbo. Hvala tudi uglednemu rojaku Mr. Klumu, ki me ni pustil, da bi bil ježen hodil okrog njegove prodajalne. Mr. Klum je bil v službi pri Mr. Zaitzu nad 16 let. Zdaj pa je začel trgovino sam in isto prav uspešno vodi. Z eno besedo, hvala vsem, karkoli je kdo pomagal pri agitaciji, ali kako drugače. Bog plačaj stotero!

Z Bogom visoki gorski svet! Z Bogom številni prijatelji! — sem vzkliknil v srečo, ko sem sedel na vlak ob 9:25 jutraj, da me odpelje proti Salidu.

Slovenska naselbina v Salidu je bolj majhna, zato sem opravi-l v enem dnevu vse. Rojaki so bolj raztreseni po okolici in več jih ima prav prijazne far-

mice, na katerih se pečajo s kokašjerejo, zajčjerejo itd. — Tupatam imajo po par krav, par prašičev itd. Vobče živijo rojaki prav zadovoljno in tudi polagoma napredujejo na društvenem polju v lepi slogi in bratstvu. Delavske razmere so bolj slabe. Tu je ena šmelcovna — topilnica — pa so tedaj prav slabo delali. Bog daj, da bi zdaj kaj boljše. Res čudno, da imajo bogatini tako malo srca za reveže delavce. Naj bi šli enkrat pogledat okrog delavskih družin, kake razmere vladajo tu, pa bi ne bili tako trdosrčni, kakor so. Lahko je kapitalistom, ki sedijo okrog razkošnih miz in uživajo vse, kar se jim poljubi. A ne take reveži delavci, ko ga doma čaka številna družina, oče pa sam, za delo in prinese domov par centov, ki jih zasluži v potu svojega obraza — sto in sto potreb je, pa jih naj vtakne k morkoli hoče. Rojakom v Salidu se najpri-srčneje zahvaljujem za naklonjenost. Amer. Slovenec je tudi tu zelo udomačen in čistan, kot najboljši delavski list.

Iz Salide sem odšel ob pol 7 proti Crested Butte, Colo. Vlak je imel nekaj zamude. Kajti ta predlagajo železniški nadzor niti vse zavore in vse, kajti proga, ki vodi odtoč do Crested Butte, je strma, ki vodi preko visokih gora, ostrih ovinkov itd. Zato je treba največ previdnosti. Po dveh urah za mude so vlak namazali in ko nečno uredili za odhod. T. vlak je majhen, z malimi vozmi. Dve peči kurijo na vsaki kati, kajti v hribih je zima. Kijub dveh peči smo morali biti še dobro zaviti v svojske suknje. Vožnja po tej vijugasti železniški progji je zelo varna zlasti po zimi. Zato na strojevodja precej trdo držati lokomotivo za ušesa, mu ne poskoči in ne uide prepada. Proga gre en čas v ravlini, potem pa se začne klanec in navzdol, a vedno bolj navzgor: zdaj zavije sem, zdaj tja, dokler ne prisopihna na visjo točko in obstane v predoru. Tam pa se začne pot zopet navzdol. Tu pa začne skripi zavore, kajti strojevodja mor zavirati zelo previdno, sicer vlak kmalu skoči in na kakem ostrem ovinku s tira. Končno pripelje v dolino in na lice naša. Zima je tukaj zelo dolga. Rojaki so mi pravili, da trajajo sedem mesecev. V letu pa je kakor so pripovedovali, zelo lepo toč. Po okoli so takozvani ranči, kjer redi kar zunaj cele črede goved. Sneg je bil in sem videl z vlakom, ko so dovažali seno in kmo kar na truhli in jo stlali v snegu govedi. Živina pa si tu tudi pomagati. Poisče si kaj zatišja, kamor burja ne so in proti solncu, tam se stiska sama greje po svoje. Opazovati vse to je zelo zanimivo, zlasti za človeka, ki prvič tuje po teh krajih.

Nekako ob treh sem dospel v prijazno malo mestec Crested Butte. V čudovito lepe kraju leži ta naselbina. Na vse romantičen kraj je to. — Krog in krog gorovje, k

(Dlje na 3. strani.)

ta revež pod vislice, je seveda spoznal svoj zmozi. In v teh urah je videl, kdo ga zapeljal v to strašno nesrečo, da to ni nihče drugi, kakor slovenski izdajatev brezverskih listov, ki so okuževali narod svojimi zmotami. Spisal je svojo javno poved in javno obdolžil urednike brezverskih listov krivde na njegovi strašni sreči. "Ave Maria" je seveda natisnila njegovo javno obtožnico. Bila je velika senzacija po celi slovenski Ameriki. N srečni zgled tega fanta je vse ospanil. Vse je spogledalo in začelo misliti, kam tako življenje pripelja. Vse se je tudi zvedlo o velikanski škodi, katero povzroča med narodom slabo časopisje. List, v katerem je bil ta članek priobčen, je bil tak razprodan, pa so še prihajala številna ročila nanj.

Dalje sledi.)

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

— o —

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Ko sem dobil tega krepkega pomočnika, ki je pozneje toliko storil za list Ave Maria, dokler ni padel kot žrtev prevelikega dela in napora v prezgodnji grob, je bil prvi korak za nov napredek lista storjen.

Sedaj še list povečati. Ni bilo sicer denarja za to. Vendar zaupal sem krepko na Marijino pomoč in res začel izdajati list v večji obliki kar na slepo srečo. Ko je bil tako list povečan in se je brat Viktorin nekoliko začel spoznavati z ameriškanskimi razmerami, odšel je 1911 na prvo agita-

cijsko potovanje po Ameriki.

Povečanje lista je naredilo jako ugoden utis na vse njegove prijatelje. Vsi so pričakovali, kako se bo razvijalo. Ko so ga pa zagledali v večji in lepši obliki in z lepšo in zanimivejšo vsebino, so dobili tudi ti novo upanje, da bo morda stvar le uspešna. Nasprotniki so pa s tem korakom dobili utis, da nam jako dobro gre, ker smo mogli list povečati in so tudi nekoliko odje-njali s svojimi napadi. Tako nam je tudi Father Tomšič takoj čestital, ko je dobil povečano številko in pravi dobesedno: "To pa to. Takega lista smo pa že vereli. Ne pa tista 'flikca', kakor jo imenujejo nasprotniki sedaj. To je pa sedaj že list. Le naprej!"

Tedaj sem pa mislil, da je tudi čas, ko treba v obrambne trenčve vere naroda. Boj proti cerkvi in duhovščini je divjal dalje in vedno huje. Nikjer se ni odgovarjalo.

Mi smo hoteli najprej mirno politiko, dokler se ne pokrepimo. Toda sedaj pa več ne dalje. V boj, v boj!

In zavihali smo rokave, našpčili pero in začeli so izhajati v "Ave Maria" bojevitil članki, odgovori na te mahinacije brezvercev najprej pod naslovom "Naši ta rdeči".

Kakor bi bil dregnil v sršeno vno gnezdo, tako so završali nasprotniki, ko so začeli čitati te članke. Za ta boj nas je veliko navdušil tudi slovenski premogar, krepke, slovenski fant, Mr. Andrej Tomec iz Johnstowna, doma iz Loža pri Cerknici. Srečal sem se z njim v Johnstownu, ko sem obiskal naselbino. Tudi on je bil eden izmed tistih mnogih dobrih rojakov, ki so videli vso to gonjo in jih je srce bolelo in so hrepneli po obrambi. Poskušal je sam odgovarjati, pa mu niso hoteli nikjer priobčevati njegovih odgovorov. Tako je bil kmalu v našem krogu in sicer z dušo in tele-

som, pa tudi s svojim krepkim in zmožnim peresom.

Vspreh prvega agitacijskega potovanja fr. Viktorina je bil jako zadovoljiv. Nad 800 novih naročnikov je pridobil listu. Obenem je pa dobil po naselbinah zaupnikov in sotrudnikov, ki so kot lokalni zastopniki lista potem nadaljevali delo br. Viktorina vsak v svoji naselbini. Tako bi se to njegovo potovanje lahko imenovalo drugi začetak lista Ave Maria. Tedaj je pridobil listu navdušene sotrudnike, kakor Mrs. Svete v Forest City, Mrs. M. Bevec v Cannonsburg, Mr. Gasparija v Clevelandu, Mr. Muhiča v Jolietu, Mr. Zupančiča v Chicago itd.

Prav tedaj se je pa zgódil žalostni slučaj v Pittsburghu, Pa. Tam je bil na smrt obsojen slovenski fant, katerega je neka grda ženska zapeljala in vjela v svoje zanjke in je potem umoril moža. Ko je prišel

ta revež pod vislice, je seveda spoznal svoj zmozi. In v teh urah je videl, kdo ga zapeljal v to strašno nesrečo, da to ni nihče drugi, kakor slovenski izdajatev brezverskih listov, ki so okuževali narod svojimi zmotami. Spisal je svojo javno poved in javno obdolžil urednike brezverskih listov krivde na njegovi strašni sreči. "Ave Maria" je seveda natisnila njegovo javno obtožnico. Bila je velika senzacija po celi slovenski Ameriki. N srečni zgled tega fanta je vse ospanil. Vse je spogledalo in začelo misliti, kam tako življenje pripelja. Vse se je tudi zvedlo o velikanski škodi, katero povzroča med narodom slabo časopisje. List, v katerem je bil ta članek priobčen, je bil tak razprodan, pa so še prihajala številna ročila nanj.

Dalje sledi.)

— o —

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah
Sedatelj: Joliet, Ill.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Zivec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
Anton Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime St., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$53,779.83.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00. Od 16. do 40 let se lahko zavaruje za \$1000.00. Od 40. do 45. za \$500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

Družine št. 1 DSD. Sprejeti so bili dne 26. febr. t. l. po imenu Jakob Šega, Josip Kure, Dr. Martin Ivec, Josip Gregorich, Josip Resetich, kateri so vsi skupaj obljubili, da bodo dali za napredek društva sv. Družine št. 1 DSD., nakar jim jim je dr. zaklical 3 slava!

V zadnji številki ste vsi člani in članice videli moj naslov, da sem se preselil na 9410 Center Street. Ker seveda tega naslova ni v Jolietu, zato moram zopet napisati novi naslov, ki je: **Louis Martinčič, tajnik, 1410 Center St., Joliet, Ill.**

NAZNANILO.

Waukegan, Ill.

Kakor je že vsem članom in članicam znano, ima društvo svojo redno mesečno sejo vsa ko prvo nedeljo v mesecu. Torej prosim vas vse, da se udeležite te seje v obilnem številu in ako mogoče v polnem številu. Seja se prične točno ob 1. uri s pobiranjem asesmenta in točno ob dveh se bo otvorila seja. Vršila se bo v novih šolskih prostorih. Torej še enkrat, ne pozabite te seje!

Z bratskim pozdravom.
Jos. L. Drashler Jr., tajnik.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Butte Mountain, ki je 1100 čevljev visoka in drugi vrhovi. Poleti je to vse polno turistov, ki prihajajo iz vseh krajev Amerike. Tu slovi zlasti ribolov v državni reki. Tudi divjačina je to okrog vse polno, zajcev več vrst, srn, lisic, medvedov in v gorovju se dobi baje celo gorskega leva, kateri seveda ni velik, kakor v Aziji, pač pa malo večji kakor divja mačka. Vendar nevaren.

Slovencev in Hrvatov je tukaj skoro ena tretjina od vsega prebivalstva. Prav moderen in lep hotel vodi tukaj zet naše vrle zastopnice za to naselbino, Mrs. Težak. Najprvo sem se zglasil pri naši zastopnici Mrs. Težak, kjer sem bil z veseljem sprejet in postrežen. Takoj po gostoljubni postrežbi in sprejemu mi je preskrbela izbornega pomočnika za agitacijo, Mr. Kuretiča, rodom Hrvat, blaga duša, ki pozna vse naše ljudi v tej naselbini. Obšla sva vse rojake in dosegla nad vse dovoljen uspeh. Na list se je naročilo veliko naših rojakov in celo nekaj Hrvatov. Kakor drugod, tako tudi rojaki tukaj spregledavajo, kam jih je zavedlo brezversko časopisje. Amer. Slovenca se čez dalje bolj oklepajo in je med njimi sedaj najbolj priljubljen list. Hvala prisrčna naši vrli zastopnici Mrs. Težak za postrežbo in vso pomoč, kakor tudi bratu Kuretiču, ki se je z menoj toliko trudil. Iskrena hvala pa tudi vsem ostalim zavednim crestedbuttskim Slovincem in Hrvatom za izkazano mi naklonjenost. Bog vas živi in vam vse stotero povrni! Kako gre moja pot naprej, povem pa prihodnjic.

Ant. Jaksetič, pot. zastop.

Kar se pa tiče našega sobrata, predsednika George Stonicha, se mu obrača na bolje; tako upamo, da bo kmalu ozdravel.

Lasallskih štrajkarjev tudi nismo pozabili. Naše društvo jim bo v kratkem poslalo ček za \$20.00. Tu se vidi, da so naši člani usmiljeni v vsakem oziru. Tudi moram poročati, da je naš rojak Frank Gudnik na Rockdale pogorel in smo se tudi njega usmili in mu darovali \$20.00 iz naše društvene blagajne in še zraven med člani nakolektali \$11.10, tako bo dobil skupaj \$31.10. Vsem je dobro znano, kako je hudo, če se kaj takega pripeti. Zato je prav, da se mu pomagamo. Vsak mali dar bo dobrodošel.

Tudi bi kmalu pozabil omeniti o naših novih članih, ki so pristopili v naše društvo sv.

NAZNANILO.

Slovenski in hrvaški javnosti v Jolietu in okolici naznanjamo, da smo otvorile moderni damski modni atelje, kjer bomo izdelovale vsa ženska oblačila, po zaželenih modah in naročilih. Postrežbo in zadovoljnost jamčimo vsem. Za naklonjenost se uljudno priporočamo.

The Fur Repair & Dressmaking Shop

Lastnice ANGELA MUSICH in JOSEPHINE RAMUTA.

311 Van Buren Str., 2nd floor,

Joliet, Illinois.

KDO BO ZMAGAL v VELIKI TEKMI SLABIH ČASOV?

ki se vrši od 1. febr. do 31. marca 1928

za nove naročnike na dnevnik

AMERIKANSKI SLOVENEK

Nagrade:

\$20,000.00

- v denarju -

To je 50% od nove naročnine!

Tri posebne nagrade za one, ki bodo dobili največ novih naročnikov:

	Prva nagrada		Druga nagrada		Tretja nagrada
Diamantni prstan.		Zlata ura.		Denarnica.	

Namen tekme:

- da se povspešuje in širi katoliški tisk.
- da se omogoči brezposelnim, da poravnajo svojo naročnino ali list naroče s pridobljeno nagrado.
- da se pridobi dnevniku A. S. kolikor mogoče veliko novih naročnikov.
- da se pomaga revnim družinam, ki so prizadete radi slabih časov.

Pravila tekme:

- Denarne nagrade se bodo izplačale sledeče:
 - Polovica (50%) doposlane naročnine gre kot nagrada tekmeču.
 - Prvih \$5.00 zaslužene nagrade (dva celoletna naročnika ali manj) se pripiše na kredit tekmečeve naročnine za A. S., za kar bo prejel potrdilo.
 - Nagrade nad \$5.00 (kdor pošlje več, kakor dva celoletna naročnika) pa bomo izplačali v čeku ob zaključku tekme. Čim več naročnikov bo kdo dobil, tem večja bo nagrada.
 - Nihče ne dela zastoj, vsak tekmeč dobi nagrado primerno svojemu delu.
- Tri posebne nagrade (diamantni prstan, zlata ura in denarnica) se bodo, — še poleg denarnih nagrad — poklonile onim tekmečem, ki nam bodo poslali največje število novih naročnikov.
- Da bo tekma bolj zanimiva, bomo med tekmo od časa do časa priobčili imena onih tekmecev, ki bodo prvi v tekmi.
- Enotno merilo pri štetju naročnikov bo polletni naročnik, ali z drugo besedo, vsak polletni naročnik bo štel eno točko. Tako bo celoletni naročnik štel za dva, polletni za enega, dva četrtletna pa skupaj za enega, itd. To merilo bo odločevalo samo pri določevanju posebnih nagrad.
- Vse nagrade se bodo razdelile ob zaključku tekme.
- Konečni izid in imena zmagovalcev bodo objavljene v listu A. S. ob sklepu tekme.
- Denarne nagrade se lahko odstopijo v korist revnih brezposelnih družin.

Pogoji tekmecev:

- Tekme se more udeležiti vsakdo, brez izjeme: zastopniki, naročniki, nenaročniki, brez ozira na mišljenje, starost, stan ali spol. Vsakdo ima iste pogoje, ista pravila, iste pravice.
- Tekmeč postane:
 - kdor pridobi enega ali več novih naročnikov.
 - pošlje na upravništvo natančen naslov novega naročnika in celo svoto za naročeno dobo.
 - nato nadaljuje z nabiranjem novih naročnikov do konca tekme 31. marca, 1928.
- Naslovi novih naročnikov in denar naj se pošlje na upravništvo tedensko, da novi naročniki ne bodo predolgo čakali na list.
- Nove naročnike, doposlane po 31. marcu ne bomo upoštevali pri določevanju nagrade v tej tekmi.

? Koliko od razpisanih \$20.000. nam bo mogoče izplačati v nagradah ??
? Koliko od te svote boš deležen Ti, dragi čitatelj, čitateljica ?? Na tebi je ležanje — Na delo!

KUPON

ZA DOPOŠILJATEV NOVIH NAROČNIOV.

Dne.....

Členjeno upravništvo A. S.
Chicago, Ill.

Naznanjam Vam, da sem pridobil(a).....novih naročnikov katerih naslovi so:

- Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov.....
- Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov.....
- Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov.....
- Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....
Naslov.....

Pošiljam Vam skupno svoto.....\$.....

Upišite me med tekmece in uknjžite mojo nagrado \$.....
kakor določajo pravila tekme.

Podpis.....

Naslov.....

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

"Jezus Nazarenski, torej tulek je notri?"

"Da! V tulku je žveplenast stenj, ki se pri streli vname. Krogla bi morala pasti na zemljo tako, da porine tulek v sredo, takrat pa pride ogenj do smodnika in krogla se razpoči. Vendar obilo krogel ne pade na tulek, pa to nič ne de, saj ogenj vendarle dospe do smodnika in povzroči razpok. . ."

Naenkrat iztegne Kmitic roko in začne naglo govoriti:

"Glej! Glej! Evo! Tu imaš zgled!"

"Jezus, Marija, Jožef!" je zakričal bratec ob pogledu na letečo granato.

Granata je medtem padla na majdan ter začela ropotaje in žvenketaje poskakovati po tlaku, spuščaje za seboj višnjevkast dim, se parkrat prevrnila, dokler se ni prikotila pod zid, na katerem so sedeli, in padla v kup mokrega peska, nasipanega do kronišča, izgubila vso moč in obležala.

K sreči je padla s tulkom navzgor, vendar stenj ni ugasnil, zakaj dim se je takoj dvignil.

"Na zemljo! . . Na obraz! . . ." so začeli vpiti prestrašeni glasovi. "Na zemljo! Na zemljo!"

Toda Kmitic je v istem trenutku skočil na kup peska, z bliskovito naglico zagrabil za tulek, potegnil roko z gorečim stenjem in začel kričati:

"Vstanite! Kakor bi kdo izru! psu zobe! Sedaj niti miške več ne ubije!"

Po teh besedah je sunil z noge ležečo črepinjo. Navzoči so odreeneli, videč ta nadčloveški pogum in nekaj časa se ni upal nihče izpregovoriti besede; naposled je zakričal Čarnecki:

"Blazni človek! Saj če bi počilo, bi te razneslo na drobne kosce!"

Toda gospod Andrej se je zasmel tako odkritosrčno, da so mu zablašali zobje kakor volku.

"Mar nam ni treba smodnika? Če bi mene nabili v top, pa bi se po smrti škodoval Švedom!"

"Naj te krogel bijejo! Kje pa počiva pri tebi bojazen?"

Mladi menih je sklenil roke in pogledal z nemim občudovanjem na Kmitica. Toda videl je njegov čin tudi o. Kordecki, ki se je ravno kar približal v to stran. Ko je prišel, je prijel gospoda Andreja z obema rokama za glavo, potem pa ga je prekrizal.

"Takšni, kakršni si ti, ne puste, da bi se podala Jasna Gora!" je rekel, "toda prepovedujem ti, da bi izpostavljaj po nepotrebnem svoje življenje. Ze ponehavajo strelj in sovražnik zapušča bojno polje; vzemi to kroglo, izsuji iz nje prah in nes! jo najsvetejši Devici v kapelico. Ljubi ji bo ta dar, nego oni biseri in dragi kamni, katere si ji daroval!"

"Oče!" je odgovoril razvneto Kmitic, "kaj naj bi bilo to velikega! Jaz bi muke in smrti. . . Jaz ne vem, kaj bi bil pripravljen vse storiti, da bi jej le služil. . ."

In solze so se zablestele v očeh gospoda Andreja, a o. Kordecki je rekel:

"Pojdi k Njej i s temi solzami, dokler se ne posuše. Ljubezen njena splava nate, pomi-

ri te, potolaži in okraši s slavo in častjo!"

S temi besedami ga je prijel pod pazduho in odvedel v cerkev. Čarnecki pa je gledal nekaj časa za njim, naposled je rekel:

"Mnogo sem videl v življenju pogumnih viteзов, ki jim niso bile nevarnosti nič, toda ta Litvin je najbrž h. . ."

Tu pa se je udaril gospod Peter z dlanjo po ustih, da ne bi izrekel tega imena na svetem mestu.

XV.

Boj s topovi ni nikakor oviral dogovorov. Menihi so sklenili se okoristiti z njim v vsakem slučaju, hoteč mamiti sovražnika in zavlačevati, da pričakujejo tačas kakršnosibodj pomoč ali pa vsaj hudo zimo. Mueller pa tudi ni nehal verjeti, da žele menihi le izposlovati najboljše pogoje.

Na večer po onem streljanju je torej vnovič poslal polkovnika Kuklinovskega s pozivom, da naj se podajo. Temu Kuklinovskemu je pokazal prior kraljevsko zaščitno pismo, s katerim mu je takoj zaprl usta. Toda Mueller je imel novejši kraljevi ukaz, da naj zaje Boleslav, Velun, Krevice in Čenstohovo.

"Le nesi jim, gospod, ta ukaz," je rekel Kuklinovskemu, "zakaj jaz mislim, da jim zmanjka snovi za izgovore, če jim ga pokažeš."

Toda motil se je.

O. Kordecki je izjavil, če vsebuje povelje Čenstohovo, naj si jo general vzame v božjem imenu; pri tem je lahko brez skrbi, da ga samostan ne bo nikakor oviral v tem, toda Čenstohova ni Jasna Gora, in ta zadnja ni omenjena v povelju.

Ko je šlišal Mueller ta odgovor, je spoznal da ima opraviti z izkušenejšimi diplomati nego je on; njemu je baš zmanjkalo povodov — ostali so le topovi.

Vendar ponoči je trajalo premirje. Švedje so delali z vso silo, da bi napravili močnejše nasipe. Jasnogorci so ogledovali večerajšnje škodo in se presenečeni prepričali, da je ni bilo. Tu pa tam so bile potrte strehe in polomljeni lemezi, tu in tam je bil odkrhljen omet z zidov — to je bilo vse. Od ljudi ni padel nihče, še pohabljen ni bil nihče. O. Kordecki je govoril pri obhodu zidovja z nasmehom na ustih:

"Glejte, no, saj ta sovražnik s svojim obstreljevanjem ni tako strašen, kakor so pravili. Pri marsikateri slavnosti se dogajajo mnogokrat večje škode. Božja previdnost nas čuva, roka božja nas varuje, toda le vztrajno, še večje čudeže bomo doživeli!"

Napočila je nedelja, praznik darovanja najsvetejši Devici. Pri pobožnostih ni bilo nobene ovire, ker je čakal Mueller na končni odgovor, ki so mu ga redovniki obljubili poslati popoldne.

Medtem so priredili, ravna se po sv. pismu, kako je Izrael nosil okoli tabora skrinjo zaveže, da bi prestrašil Filistejce, zopet procesijo z monštranco.

Duvno se prekrsti v Tomislav.

V soboto 4. febr. je kralj sprejel v avdienco deputacijo

meščanov hercegovinskega mesta Duvno. Deputacija je pro-

sila kralja, naj se to mesto v

bodoče imenuje Tomislav

Kralj je to dovolil.

Nevarno je obolel

g. Karel Arlič, župnik na Do-

brni pri Celju.

Naznanilo in vabilo za So. Chicago in okolico.

V nedeljo, 4. marca 1928

PRIDE K NAM

SLOV. KAT. DRAM. KLUB iz Chicago

in vprizori

V CERKVENI DVORANI, 96. ČESTA & EWING AVE.

znamenito veseloigro v 5 dej.

"Skopuh"

Pričetek igre točno ob 7. uri zvečer.

OSEBE

Gospodar Harpagon	Joe Fajfar
Klemen, njegov sin	Ludwig Skala
Elise, njegova hči	Mary Janesh
Valerij, Harpagonov osterbnik	Frank Bicek
Marijana, Klemenova in Harpagonova ljubica	Mrs. Ludv. Skala
Anzelm, Valerijev in Marijanin oče	Peter Vidmar
Rozalija, ženska mestarka	Brigita Spenko
Mojster Simon, Real Estate	Joe Zihel
Stric Jakob, kuhar in kočijaž	John Gradishar
Klemenov domači učitelj in sluga	Sil. Hrastar
Botra Klavdija, postrežnica	Kat. Koščak
1. strežnik	Ludv. Janežich
2. strežnik	Tony Bogolin
Komisar	John Pernich

Režijo vodi Rev. Alexander Urankar.

Igra se vrši v 16. stolet. v Franciji.

Predstava se prične točno ob napovedani uri.

Pridite pravočasno, da ne zamudite začetka.

Vstopnina za odrasle 50c, za otroke 25c.

Čisti dobiček gre v korist cerkve sv. Jurija.

Igra je nad vse zabavna in zanimiva, zato vabimo vse So. Čičaške Slovence, da tega dne obiščejo cerkveno dvorano.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NAŠE CENE SO PO DNEVNEM KURZU, ter podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačilnih po starokrajški pošti ali pa v čekih (draftu), plačilnih po tamošnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POŠILJATEV in prepričani boste, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedet dnevne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljatev bodo dosegle vaše ljudi, naj li ti žive v kaki zakotni gorski vasi ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade. Kapital in rezervni sklad naše banke presega svoto \$740.000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

PISANO POLJE

Kanonik Žlogar:

PROSTOZIDARSTVO.

(Dalje.)

Med tem so bile v Pragi že tri lože. Ena se je zvala "Pri treh stebrih". Njen velemejster grof Künigl je nasproti Sporckovi loži, ki so jo zvali bavarsko, držal z legitimno dinastijo, zato so imenovali zgornjo ložo tudi avstrijsko. Vse tri praške lože, pa še litomeriško "Sincerite", ki jo je bil osnoval velemejster saksonskih lož, general Rutowski, je Künigl združil v provincialno ložo "pri treh kronah zvezdah". (Cf. Die Freimaurerei Oesterreich-Ungarns. Wien 1897, p. 46.)

b) Sele v tem času dobi Dunaj svojo ložo. Grof Albrecht Hoditz je bil glede svojega bogastva in svojih manir zelo podooben prej omenjenemu grofu Sporeku. Postal je bil vsled svojih posestev v Šleziji pruski državljani. Loža v Breslavi mu je dovolila, da sme osnovati na Dunaju ložo, kamor je prišel 1. 1742 in 17. septembra otvoril ložo "pri treh topovih", ki je radi udeležbe velikega vojvode Franc Štefana dobila dostojanstvo "velelože". Med člani se nahajajo ugledna imena grofov Hamilton, Drašković, Paar, Bethlen, Seilern, Zinzendorf, Windischgrätz, Buol-Schauenstein, Gondola, Tinti. A ta loža ni bila tako previdna, kakor one v Pragi. Dne 7. marca 1743 je vojaški oddelek obkolil Margaretenhof, kjer so prostozidarji imeli svojo sejo. Oficir se je kaj začudil, ko zapazi take imenitne gospode. A tudi prostozidarji so imeli toliko dušne prisotnosti, da so poskrili sumljive stvari in izpustili velikega vojvodo Franc pri stranskih vratih. Preiskava ni spravila nič posebnega na dan, ker so prostozidarji vsled svoje obljube znali dobro molčati.

Franc Štefan je znal svoji soprogici cesarici Mariji Tereziji ložo opisati kot nedolžno dobrodelno društvo, torej je bila kazni odpuščena. Franc je bil prijatelj alhemije in mistike in je v svojem laboratoriju prav na dvoru zbiral svoje somišljenike. L. 1745 je bil v Frankfurtu Franc Štefan izvoljen za rimsko-nemškega cesarja, kar je prostozidarjem dalo novega upanja. Imenovali so ga: "Nj. veličanstvo najimenitnejši zidar v Evropi". A vendar je loža hiralala. Lože v Nemčiji lož v cesarskih dednih deželah niso smatrale kot sebi enakopravne. Zato je provincialna loža v Pragi prosila 1. 1763 ložo v Dresdenu za priznanje kot pravo in popolno ložo, ki se je po priznanju imenovala "Rodomsky". Nastale so tudi druge lože, kakor v Komotavi. Kraljevem gradu, Ellenbogenu. — Dasi je bilo prostozidarstvo 1. 1765 opetovano prepovedano, vendar jim je naključje zopet pomagalo.

(Dalje prih.)

— Carigrad, Turčija. — Ameriška šola v Sivas, Turčija, katero so turške oblasti zaprle leta 1915, bo zopet odprta.

Za Revmatične bolečine, nevralgije, navadne prhljave, boleče mišice, sklepe in izpahke. Uporabljajte **DR. RICHTER'S** Anchor Brand **PAIN-EXPELLER**. Teorija znanja Reg. U. S. Pat. Off. Ni pristen brez naše SIDRO tvorilne znamke. V lekarnah 35c in 70c. F. A. D. RICHTER & CO., 300 Broadway, N. Y.

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

KJE SE NAHAJA

rojak John Umek? Leta 1919 je bival v Sykissville, aP. Prosim rojake, če kdo ve kje se nahaja, da mi sporoči naslov, ker mu imam nekaj važnega poročati.

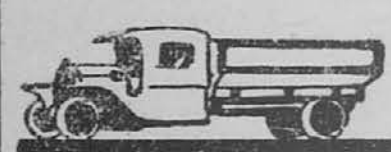
JOSEPH SVETE,

1782 E. 28th St., Lorain, O.

NA PRODAJ

Prisiljen sem prodati NOVO 5 sob. zid. bung. CENEJESE kar me ne stane, ker potrebujem \$3,000 gotovine. Boljšega ni na South za \$6,500. — 12407 S. Racine Ave., Chicago, Ill. f-18-m

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlajajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje - 3. št. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odpri: od 8. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.